

کېرىپىكىرنىن آياقلرىنىه وارنجىھى قدر صالح اچقلرى دشمنىجە بىر نەڭاھ تدقىق قارشىسىندە بۇتون شو كېن حىات معصومە طفلانمىنە وداع اىتك لازم كەجكى آكلابىر ؟ شو كوروجى صندالىيەسىنىڭ حىاتىدە كىم بىلىرى نزەتە موصىل بىر طریق مجھولك اىلك وقفەكە جىدىسى اولدىغى حس ايدىيوردى .

قابل اولسە سىنەجە ، شىمىدى دە كىندىسىنى قورقۇتان او يابانجى كوزلۇك پىس تحرىيسىنە معروض بولۇنامق اچجون أودن قاچەجق ، - اقر بالرۇندا ، قومشۇلۇندا هېبىج بىر دوگون لاقىرىدىسى يوق اىكى كىندىسىنى پايدىريلان آغىر اۋاپىن بىرى - ورودلىنى مىرتە ، دە زىيادە بىر صېرسىز لەلە كوروجىلەر چىقماشىدى . او ، بىر كوروجىلەر اينجە قومصال بىقلى ، ماوى كوزلۇكلاو ، نازك بىر بىك مىزدەجىلەر كېي تالقى ايدەرك بىر اىكى سەندر او منور رؤيالىرى اىچىنەدە نە قدر سومشىدى . فقط ايشتە شىمىدى بۇنلار ، كىيمىسى كلىنە هېبىج راحت وىرمەن بىر كوروجە ، كىيمىسى كوزل بىكىن پىك سوھن بىر كنج كلىنە قوجەسىندەن زورلە آيىرەرق او فدان كېي تازەيى ورم دوشكلىرىنى ياتىران قاينانا ، بۇتون محلە ددى قودىلىنى ؟ قادىن محاورەلىنى دولدۇران سىياح حكايەلرلەر كورقۇنچ او ماچىسى اولىبوردى ؟ جسارلى قىرىيوردى .

دادىسى كلوب تشجىع ، تحرىك اىتمەسە ايدى قابل دكىل سىنەجە قاصتااغى براقة ماياجىقدى . فقط بى اوپىلە بىر شىدى كە اجتناب قابل دكىلدى . اىپكلى پنبە اثوابلىنى كىيدى . او طەنك او تەپىنە حاضرلائىش اسكمەلەيە وارنجىھى قدر آياقلرى بىرىشىنە قارىشەرق ، - باشى اكلىش ؟ بۇرى قىزارمنى ؟ - يورودى ، صاندالىيەنك او زىرىنە عادتا يىغىلدى .

شىمىدى ، آغىر آغىر اىچىلىن قەھەرلەر كەن يوتومىنە ايشىدىلىن شاپىرتى كىندىسىنە بىر شامار كېي عذاب انكىز كلىبوردى . او قدر طاتلى او باق او زەر تەخىل اىتدىكى بىر كوروجى صاندالىيەسىنى بى قدر دېكىنى بولقىدىن نىشتە اىدىن بىر نىدامتە ؟ هە طرفى صارمش ظن اىتدىكى نظارلەر كەن آغىر لەندەن ازىلىبور ؟ قاچق ، آغلامق اىستەيوردى .

قارشىسىنە قاچ خانىم واردى ، حالتىرى ناصلىدى . . . سىنەجە بۇنلىرى بىلىمبىوردى . يالكىز ، قاپىدىن كېرىر كەن مېندرەك تاكوشەسىنە باشىنە قونداق باغلاشمىش قويۇرۇن ئەنلىك بىر يىنى بولۇنان بورو شوق يوزلۇ بى اختىيار قادىن فرق اىدە بىلمىشدى . ذە قدر سومەدىكى قومشۇ شو عجۇزە حبىبە خانە بىڭۈر ئەن بى اختىيار قادىنىڭ كەنلى يوزىنەن هېبىج آيرىليان - بۇنى

حس ایدیوردی - نظرندن ، یوزنده احتالکه پنجه پنجه پنهانلکلر ، طومبوللقلر ، بارماق
قدر قاشلر ، تکرلک کوزلر ، آرایان غیر منون نظرینک افاده ناخوشنودیستدن سوزولن
بار استخفاخافدن بر ثانیه اول قورتولق ایچون مدت عمرنده بر دها هیچ کورو جی یه چیقامامغه
راضی ایدی .

نهایت ؟ عصرلر سوره ن معاینه دن صوکره ؟ ترا یچنده قلان سینجه بو اشکنجه دن
تخلیص ایدیلدی ؟ بر تهالک بدیمی ایله صوفایه شتابان اولدی . عادتاً قوشهرق چیقارکن
والدنسنک بر ادای اعتذار ایله کندیسنک ایلک دفعه کورو جی یه چیقدیغندن بحث ایتدیکنی
ایشیتمش ؟ نه قدر قیزمشدی . آنه سی بو قادینلری آه نیچون قوغمیوردی ؟ ایشه
او هر زمان بویله یاپارדי .

آغلاههرق اوطه سنه قوشدی ؟ عصی پارمقاریله قورس-سنک با غلرینى کوشە تەرك
قانابه آتیلدی . بو قونداق یمنیلی ؟ خیانت یوزلو اختیار قادینک فارشیسنه چیقمق
ایچونمی بو قدر رؤیالر کورمش ، بو پنبه ایپکلیلری پامشدى ؟ بر فرصت بولوب ده
کیبەمدیکی ایچون کیجهلری پك جانی ایستەدجە کوندو زلری بىلە او مو زینه آلوب ده
آینده یچمنه ، ناصل یاقیش-جغته باقینی بو قیمتلى اتوا بىلرینی حرصندن پارچلامق
ایستەیور کې عنف ایله آرقەسندن آتدى . او ایچنده کیدیکی باصمە انتاریسی کندیسنه
نه کوزمل ، نه آسو ده کلدى . . .

* *

بر کون او طه سندە کندی کندیسنه او قودینی رومانی دیزلى سنک او زرینه بر اقهرق
دوشونجەزه دالش اولان سینجه ی خدمتچی قیز - آرتق پك نادر کورولن بر شیئی
مژده لەمک ایستیور کې - آشاغىدۇن سرعتلە قوشوب بىشەرک بو تفکردن او ياندیردى .
کسیک نسلرلە :

— کورو جیلر کادى . . .

سوزلرخی فیرلاتدى . کورو جی . . . سینجه نك او نو تەغە آللشىنى بو قادینلر کندیسنى
نیچون راحت برا قیوردى ؟ ما کنه کې ، نه يادینى سیلمە دن ، سینجه قالقى : کیندى ،
سوسالىندى . او قدر سەلردن بىر سینجه ی کوره کوره کوره بیتىمەش اولان عىنى او طەنک
عىنى صاندالىيەسى او زرینه او توردى . يکرمى آلتى بھار کورەن قۇرمال صاچلىرىنىڭ

آراسنده صباحلیئن آغارمش بر تل کوروب ده قوبارديني دقيقه دن بري پك دالغين دوران سنجه ، شيمدى شوکوروچى صاندالىيەسنده او توروركىن ايشيتدىكى قهوه شاپيرتىلىرى ، بو يكرمى آلتى سنەلك چھەرسىلە ، آق صاچلىريلە او تانعىدن قوجە بکالەين قىزى تعىيب ايدىسور ظن ايلدى . او ، بو صاندالىيە تام اون ايکى سنه اول پك كوچوك بر كشىج قىز اىكىن ، قومسال بىقلەر ، ماوى كوزلوكلار اميدلىريلە او تورمۇغە باشلامش ، شيمدى بر كشىج قادىن او لمش اىكىن ينه او تورمۇغە محبور بولۇمىشدى . آرتق حصىرلىرىنىڭ اوركوسى كوشەين بو صاندالىيە سنجىھە قىسمتى بىلەرنىڭ اورادن نە قدر قادىتىلار كاوب كەمىشدى . سنجىھە ايسە عىنى حالدە فقط كېتىدەكە بويويەرك ، اختيارلايarc ، عىنى صاندالىيە ده او تورمۇغە مەتكەنلىشدى . او ، حالا بر كوروجە ، قاين آنا ، بر تىزە خانمك نظر تقدىرىنە عرض افتقار ايدىلەنلىك شيمدى شېھەسىز ياتشىش چوچقلرى بىلە او لمشدى .

بونلار سنجىھە يى او قدر نومىد ايتدى ، مەستەزى قهوه شاپيرلىرى او قدر مەحىوب ايلدى كە « كوچوك خانى را حتسىز ايتىك ... » مەساعىدەسىنى بکەمەدن ، كېيىوب چىقاردىني اۋاپلە برابر اسکىيمىش املالرىلە ، بىر دها بونتىيجەسىز مەحىوبىتە عرض نفس اىتەمك عزىز قطعىيەسىلە كوز ياشلىرىنى طۇمۇغە چالىشەرق ، او تەدەن فېرلادى .

(Ist. 1326, s. 21 - 25, 38 - 40)

حسين جاهد